



ДЕРЖАВНА ПЕНІТЕНЦІАРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДПтС України)

вул. Мельникова, 81, м. Київ, 04050 тел./факс (044) 461-86-00 E-mail: mail@kvs.gov.ua Код ЄДРПОУ 37534799

20.11.2014 № 1/1-5560-Інв/2-17 № _____ від _____

Міністерство юстиції України

вул. Городецького, 13, м. Київ, 01001

На виконання пункту 5.2 Порядку взаємодії Міністерства юстиції України з центральними органами виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра юстиції України, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 06.06.2011 № 1495/5, надаємо пропозиції щодо пріоритетів діяльності Державної пенітенціарної служби України на 2015 рік.

Додаток: на 17 арк.

Голова

В.М. Палагнюк

ПРІОРИТЕТИ

діяльності Державної пенітенціарної служби України на 2015 рік

Пріоритет 1. Вдосконалення правових та організаційних засад у сфері прав людини, створення дієвого механізму забезпечення прав і свобод осіб, які перебувають в установах, що належать до сфери управління Державної пенітенціарної служби України, поліпшення умов їх тримання у відповідності з вимогами національного законодавства та міжнародними стандартами.

Стан проблеми, на вирішення якої спрямована реалізація пріоритету

Існуюча система виконання кримінальних покарань та попереднього ув'язнення не в повній мірі відповідає принципам гуманізму і поваги до прав і свобод людини. Умови тримання засуджених та осіб, узятих під варту, потребують приведення у відповідність з європейськими стандартами, на що неодноразово зверталась увага представниками відповідних європейських інспекційних органів за результатами останніх візитів в Україну.

Частина режимних корпусів у слідчих ізоляторах перебуває у незадовільному технічному або навіть аварійному стані та непридатна для тримання осіб, узятих під варту.

Незважаючи на суттєве зменшення кількості осіб, узятих під варту, та засуджених гострою залишається проблема їх розміщення у відповідності з вимогою законодавства щодо збільшення норми жилої площі на одного засудженого та поетапного переобладнання гуртожитків з казарменого типу в приміщення блочного типу.

Фінансування Державної кримінально-виконавчої служби України протягом останніх років здійснюється на рівні 34 – 37 % від нормативної потреби. Практично всі урядові програми минулих років фінансувалися вкрай недостатньо.

За таких обставин ускладнюється усунення причин, які стають підставами для звернень громадян України до Європейського суду з прав людини з приводу неналежних умов тримання засуджених і осіб, узятих під варту, їх медичного, матеріально-технічного забезпечення, що, у свою чергу, тягне за собою додаткові витрати держави на виплату компенсацій та стає причиною формування негативного іміджу України у світовому співтоваристві.

На стан дотримання норм законодавства щодо розміщення засуджених та осіб, узятих під варту, створення належних умов тримання впливає також необхідність переміщення органів і установ Державної кримінально-виконавчої служби України, засуджених та осіб, узятих під варту, з окремих територій у районі проведення антитерористичної операції в Донецькій і Луганській областях до інших регіонів України.

Основною метою реалізації пріоритету є створення умов для забезпечення дотримання прав та законних інтересів засуджених і осіб, узятих під варту, удосконалення правового регулювання діяльності органів і установ, що належать до сфери управління ДПтС України, приведення умов тримання засуджених та осіб, узятих під варту, у відповідність до вимог законодавства та європейських стандартів.

З метою реалізації пріоритету необхідно взяти заходів:

нормативного характеру:

- супровід у межах компетенції проєктів Законів України «Про Державну пенітенціарну службу України» та «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про Державну пенітенціарну службу України»;

- участь у розробленні Національної стратегії у сфері прав людини;

- участь у розробленні проєкту Концепції реформування правоохоронних органів;

- супровід у межах компетенції проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження норм харчування для осіб, позбавлених волі»;

- розробка (доопрацювання, погодження, інформаційне забезпечення, моніторинг підготовки і опрацювання):

пропозицій щодо внесення змін до Закону України «Про попереднє ув'язнення» та Кримінально-виконавчого кодексу України, спрямованих, зокрема, на розв'язання питань щодо:

удосконалення порядку та умов надання засудженим короткострокових побачень;

гуманізації заходів безпеки щодо осіб, засуджених до довічного позбавлення волі;

удосконалення механізму подання засудженими та особами, взятими під варту, скарг на дії персоналу установ виконання покарань та слідчих ізоляторів;

проєкту Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань;

змін до Правил внутрішнього розпорядку слідчих ізоляторів Державної кримінально-виконавчої служби України;

змін до деяких наказів Міністерства юстиції України з питань реалізації політики у сфері виконання кримінальних покарань;

проєкту Положення про порядок розслідування та обліку нещасних випадків невиробничого характеру, що сталися у вільний від роботи час з особами, які тримаються в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах;

положень про програми диференційованого виховного впливу на засуджених;

змін до наказу «Про затвердження Порядку взаємодії установ виконання покарань та суб'єктів соціального патронажу під час підготовки до звільнення осіб, які відбувають покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі»;

галузевих будівельних норм України на проєктування та будівництво слідчих ізоляторів та установ виконання покарань;

- підготовка проєктів нормативно-правових актів, спрямованих на розв'язання питань щодо:

збільшення норми жилої площі для осіб, узятих під варту;

удосконалення процедури медичних оглядів засуджених та осіб, узятих під варту, у частині фіксації травм та інших тілесних ушкоджень;

організаційного характеру:

- імплементація норм Закону України «Про внесення змін до Кримінально-виконавчого кодексу України щодо адаптації правового статусу засудженого до європейських стандартів»;

- реалізація основних шляхів, визначених Концепцією державної політики у сфері реформування Державної кримінально-виконавчої служби України, схваленою Указом Президента України від 8 листопада 2012 року № 631;

- забезпечення дотримання прав засуджених та осіб, узятих під варту, які перебувають на окремих територіях у районі проведення антитерористичної операції у Донецькій і Луганській областях та на тимчасово окупованій території в Криму;

- реалізація рекомендацій інспекційних органів міжнародних організацій щодо зміцнення гарантій захисту прав і свобод осіб, які перебувають в установах, що належать до сфери управління Державної пенітенціарної служби України, запобігання тортурам та нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню;

- створення та забезпечення функціонування у відповідності з вимогами Кримінально-виконавчого кодексу України та нормативно-правових актів структурних дільниць виправних колоній;

- забезпечення у співпраці з Міністерством економічного розвитку і торгівлі України опрацювання питання щодо залучення міжнародної технічної допомоги та інвестицій на реалізацію інвестиційних проектів з перенесення за межі центральних частин міст Києва, Львова, Одеси та Херсона слідчих ізоляторів і установ виконання покарань;

- перепланування будівель для тримання засуджених з казарменого типу під блочне розміщення *(за умови виділення бюджетного фінансування)*;

- створення додаткових місць для тримання засуджених до довічного позбавлення волі в установах виконання покарань у Дніпропетровській, Запорізькій, Івано-Франківській, Львівській, Тернопільській, Чернівецькій областях *(за умови виділення бюджетного фінансування)*;

- підвищення рівня експлуатаційної безпеки режимних корпусів та покращення умов тримання осіб, узятих під варту, у слідчих ізоляторах, побудованих понад 100 років тому *(за умови виділення бюджетного фінансування)*;

- будівництво (реконструкція, капітальний ремонт) об'єктів очищення та відведення стоків в установах виконання покарань у Вінницькій, Житомирській, Кіровоградській, Харківській, Херсонській та Хмельницькій областях *(за умови виділення бюджетних коштів та коштів з місцевих фондів охорони навколишнього природного середовища)*.

Пріоритет 2. Підвищення ефективності протидії злочинності, удосконалення охорони та організації нагляду за поведінкою засуджених і осіб, узятих під варту, в органах і установах, що належать до сфери управління Державної пенітенціарної служби України.

Стан проблеми, на вирішення якої спрямована реалізація пріоритету

Складний криміногенний склад засуджених та осіб, узятих під варту, вимагає проведення спільно з іншими правоохоронними органами комплексу заходів оперативно-профілактичного характеру, спрямованих на документування їх протиправної поведінки та нейтралізації негативного впливу на стан оперативної обстановки в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах.

Понад 70% наявних в експлуатації комплексів технічних засобів охорони периметрів та 25% інших типів інженерно-технічних засобів охорони установ виконання покарань і слідчих ізоляторів знаходяться у незадовільному технічному стані та підлягають терміновій заміні внаслідок багатократного перевищення граничного терміну експлуатації, що негативно впливає на забезпечення вимог режиму тримання в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах.

Недостатній рівень забезпеченості оперативних підрозділів спеціальною і криміналістичною технікою (на рівні 65%) та відсутність єдиної захищеної автоматизованої інформаційно-аналітичної системи значно знижує якість проведення оперативно-розшукових заходів на фоні активізації протидії криміналітету адміністраціям установ виконання покарань та слідчих ізоляторів.

Недостатнім є рівень забезпечення телекомунікацій та захисту інформації органів і установ, що належать до сфери управління Державної пенітенціарної служби України.

Основною метою реалізації пріоритету є забезпечення належного стану оперативної обстановки в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах, попередження і виявлення злочинів та порушень встановленого порядку відбування покарання засудженими та особами, взятими під варту, підвищення надійності охорони та забезпечення належного режиму в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах.

З метою реалізації пріоритету необхідно взяти заходів:

нормативного характеру:

- розроблення проектів:

Інструкції з організації служби із забезпечення охорони і нагляду за особами, які тримаються у слідчих ізоляторах;

Інструкції з організації нагляду за засудженими, які відбувають покарання в установах виконання покарань;

Інструкції з організації охорони кримінально-виконавчих установ закритого типу та слідчих ізоляторів Державної кримінально-виконавчої служби України;

нормативно-правового акта, що регламентуватиме організацію та здійснення оперативно-розшукової діяльності в органах, установах виконання покарань та слідчих ізоляторах;

організаційного характеру:

- участь у виконанні планів заходів щодо:
 - реалізації Концепції державної політики у сфері боротьби з організованою злочинністю;
 - виконання Концепції реалізації державної політики у сфері профілактики правопорушень;
 - реалізації Концепції створення системи моніторингу ситуації у сфері протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та Концепції реалізації державної політики у сфері протидії поширенню наркоманії, боротьби з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів;
- поліпшення роботи оперативних підрозділів щодо попередження і виявлення насильницьких злочинів, втеч і самовільних залишень місць відбування покарання засудженими, а також злочинів, пов'язаних з незаконним обігом наркотичних речовин;
- забезпечення оперативних підрозділів установ виконання покарань та слідчих ізоляторів сучасною спеціальною і криміналістичною технікою;
- проведення занять у системі службової підготовки з оперативними працівниками в школі підвищення оперативної майстерності із залученням ветеранів, представників інших правоохоронних органів та викладачів вищих навчальних закладів;
- покращення взаємодії з оперативними підрозділами органів внутрішніх справ та інших правоохоронних органів щодо розшуку засуджених;
- ініціювання проведення спільних координаційних нарад з правоохоронними органами щодо удосконалення взаємодії з питань своєчасного обміну інформацією про наміри вчинення злочинів та правопорушень;
- запровадження сучасних технічних засобів охорони, у тому числі систем відеоспостереження;
- заміна застарілої телекомунікаційної техніки та засобів зв'язку;
- проведення капітальних ремонтів існуючих, що перебувають в аварійному стані, та будівництва нових охоронних споруд в установах виконання покарань і слідчих ізоляторах;
- забезпечення створення спеціальної інформаційно-телекомунікаційної системи Державної пенітенціарної служби України, у тому числі оперативно-профілактичних обліків;
- організація в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах цілодобового відеоспостереження за об'єктами та локальними секторами, розташованими на території зон, що охороняються, з метою попередження учинення злочинів та порушень порядку відбування покарання;
- удосконалення системи нагляду за поведінкою засуджених, які відбувають покарання у виправних центрах, виправних колоніях мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання, а також у дільницях соціальної реабілітації.

Пріоритет 3. Підвищення якості медичної допомоги, удосконалення системи охорони здоров'я засуджених та осіб, узятих під варту.

Стан проблеми, на вирішення якої спрямована реалізація пріоритету

З огляду на значну кількість засуджених, хворих на соматичні та психічні захворювання, поширення серед засуджених інфекційних хвороб, насамперед ВІЛ-інфекції, залишається гострою проблема забезпечення таких засуджених належною медичною допомогою.

Заклади охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України створені на базі колишніх установ виконання покарань, будівлі і споруди яких не відповідають вимогам державних будівельних норм.

Нагальною є потреба у створенні багатопрофільної лікарні для надання стаціонарної допомоги засудженим жінкам. На даний час у закладах охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України для надання такої медичної допомоги функціонують лише окремі палати.

Проблемним питанням є забезпечення санітарним автотранспортом закладів охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України для надання спеціалізованої медичної допомоги і своєчасної госпіталізації хворих до закладів охорони здоров'я МОЗ України, а також недопущення розповсюдження інфекційних та паразитарних захворювань в установах виконання покарань і слідчих ізоляторах.

Протягом останніх років залишається високим рівень смертності та летальності від СНІДу та ВІЛ-асоційованого туберкульозу.

Основною метою реалізації пріоритету є приведення умов тримання засуджених та осіб, узятих під варту, в закладах охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України у відповідність до вимог законодавства, підвищення ефективності системи охорони здоров'я засуджених та осіб, узятих під варту.

З метою реалізації пріоритету необхідно взяти заходів:

нормативного характеру:

- розроблення проектів нормативно-правових актів, спрямованих на підпорядкування закладів охорони здоров'я, що надають медичну допомогу засудженим та особам, узятим під варту, безпосередньо ДПтС України;

організаційного характеру:

- забезпечення повноцінної роботи обладнання для визначення СД4 клітин та експрес-діагностики туберкульозу, встановленого в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах;

- перепрофілювання багатопрофільної лікарні при Дніпропетровському слідчому ізоляторі у багатопрофільну лікарню для засуджених до позбавлення волі жінок;

- організація виконання постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2014 р. №205 щодо надання медичної допомоги хворим на туберкульоз засудженим та особам, узятим під варту;

- введення в експлуатацію сучасного лікувального корпусу протитуберкульозної лікарні Голопристанської виправної колонії (№ 7) (за наявності фінансування);

- проведення роботи щодо забезпечення закладів охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України санітарними автомобілями.

Пріоритет 4. Удосконалення роботи соціально-психологічної служби установ виконання покарань та слідчих ізоляторів, спрямованої на оздоровлення морально-психологічного клімату, недопущення надзвичайних подій та більш ефективну підготовку засуджених до життя після звільнення з місць позбавлення волі.

Стан проблеми, на вирішення якої спрямована реалізація пріоритету

Незважаючи на зменшення протягом поточного року порівняно з аналогічним періодом минулого року чисельності засуджених на 23% та зменшення загальної кількості випадків порушень засудженими вимог установленого порядку відбування покарання на 18%, кількість порушень у розрахунку на 1 тис. засуджених за цей період у цілому в Україні збільшилась на 9%.

Протягом 2014 року спостерігається тенденція до збільшення випадків відмови засуджених від вживання їжі як способу вираження протесту проти вимог режиму відбування покарання, засобу тиску на адміністрацію установ виконання покарань тощо.

Наявна система соціальної адаптації осіб, які звільняються з місць позбавлення та обмеження волі, не забезпечує безперервності виховного впливу на цих осіб та максимальної ефективності застосування до них заходів соціального патронажу.

Незважаючи на заходи, які вживаються адміністраціями установ виконання покарань при підготовці засуджених до звільнення, рівень зворотної інформованості установ про прибуття звільнених до обраного місця проживання становить близько 80% від числа звільнених, а про їх реєстрацію – 74%.

Про якість підготовки засуджених до звільнення свідчить відсоток працевлаштування звільнених осіб та відсоток отримання такими особами статусу безробітного. В середньому по Україні показник працевлаштованих після звільнення становить 37,2% від числа звільнених. Статус безробітного отримали 3,3% від загальної кількості звільнених осіб.

Основною метою реалізації пріоритету є підвищення ефективності системи ресоціалізації та соціальної адаптації засуджених після звільнення, а також їх психологічного супроводу.

З метою реалізації пріоритету необхідно взяти заходів:

нормативного характеру:

- підготовка пропозицій стосовно нормативного закріплення: безпосередньої участі суб'єктів соціального патронажу у підготовці засуджених до звільнення ще на стадії відбування ними покарання;

обов'язкового постпенітенціарного соціального супроводу всіх осіб, які звільнюється з місць позбавлення та обмеження волі;

- супровід відповідно до компетенції проекту наказу Міністерства юстиції України «Про затвердження Положень про програми диференційованого виховного впливу на засуджених» та його впровадження після затвердження;

організаційного характеру:

- опрацювання питання введення до штату соціально-психологічної служби установ виконання покарань та слідчих ізоляторів посади соціального працівника;

- стимулювання правослухняної поведінки засуджених та прищеплення їм навичок соціально корисної активності шляхом залучення до участі у програмах диференційованого виховного впливу;

- проведення дослідження з питань ефективності (проблем та потреб) проведення психокорекційної роботи із засудженими у виправних колоніях та слідчих ізоляторах;

- розробка методичних рекомендацій «Запобігання суїцидальним проявам серед засуджених та ув'язнених»;

- впровадження у практичну діяльність психологів програм роботи із наркозалежними особами та особами, які вчинили згвалтування;

- навчання психологів спеціальних виховних установ з питань психологічного супроводу дітей із психічними розладами;

- організація підготовки та видання друком у журналі Інституту психології ім. Г.С. Костюка «Практична психологія і соціальна робота» та «Віснику Асоціації психіатрів України» статей з питань проблематики психологічного супроводу засуджених та осіб, узятих під варту;

- ведення рубрики «Поради пенітенціарного психолога» на шпальтах відомчої газети ДПтС України «Закон і обов'язок»;

- надання на постійній основі соціально-психологічної допомоги засудженим та особам, узятим під варту.

Пріоритет 5. Модернізація підприємств установ виконання покарань, впровадження енергозберігаючих заходів.

Стан проблеми, на вирішення якої спрямована реалізація пріоритету:

У відповідності з вимогами Кримінально-виконавчого кодексу України, адміністрація установи виконання покарань зобов'язана створювати умови, що дають змогу засудженим займатися суспільно корисною оплачуваною працею. У той же час, через постійний брак замовлень підприємства установ виконання покарань не можуть забезпечити обсягами робіт усіх працездатних засуджених.

Засуджені, що не задіяні на виробництві, не мають заробітку і утримуються за рахунок бюджетних коштів, яких не вистачає для забезпечення дотримання встановлених норм харчування, медичного та комунально-побутового забезпечення. Ця різниця компенсується за рахунок відволікання фінансових та матеріальних ресурсів підприємств установ, що, в свою чергу, перешкоджає їх виробничій діяльності, не дозволяє поновлювати парк

виробничого обладнання та запроваджувати нові види виробництва і, як наслідок, підвищує собівартість продукції, що виробляється.

Внаслідок вилучення продукції та обігових коштів підприємств установ виконання покарань на утримання засуджених та бюджетної інфраструктури підприємства установ втратили значну частину виробничого потенціалу. Кількість морально та фізично застарілого устаткування на підприємствах установ виконання покарань до 2015 року буде складати понад 90% всього парку.

На оплачуваних роботах задіяні не більше 50% працездатних засуджених, що не сприяє закріпленню у них трудових навичок як невід'ємної складової процесу ресоціалізації, а також відшкодуванню збитків, заподіяних злочинами (загальна сума позовів за виконавчими листами становить близько 500 млн. грн.).

Сфера виробничої діяльності підприємств установ виконання покарань (115 спеціалізованих підприємств промислового профілю та 11 – сільськогосподарського) перебуває у критичному стані з огляду на високий рівень їх заборгованості із сплати податків, зборів та обов'язкових платежів – понад 146 млн. грн., яка склалася внаслідок залучення фінансових та матеріальних ресурсів підприємств установ виконання покарань на вирішення питань щодо створення необхідних умов тримання, харчування, медичного та комунально-побутового забезпечення засуджених і осіб, узятих під варту.

У відповідності з вимогами Кримінально-виконавчого кодексу України, засуджені повинні з нарахованого їм заробітку відшкодувати збитки, завдані злочинами, та здійснювати виплати аліментів неповнолітнім дітям (загальна сума позовів за виконавчими листами становить понад 459,7 млн. грн.).

Будівлі установ виконання покарань та слідчих ізоляторів, збудовані понад 50 років тому, не відповідають вимогам діючих нормативних документів у частині енергозбереження. Об'єкти інженерної інфраструктури вичерпали свій нормативний строк експлуатації та потребують модернізації.

Основною метою реалізації пріоритету є забезпечення розвитку матеріально-технічної бази підприємств установ виконання покарань задля створення нових робочих місць для засуджених, їх професійно-технічної підготовки, зменшення навантаження на державний бюджет через відшкодування витрат на утримання засуджених за рахунок доходів від залучення їх до праці, відшкодування матеріальних збитків, завданих державі та громадянам протиправними діями.

З метою реалізації пріоритету необхідно взяти заходів:

нормативного характеру:

- ініціювання прийняття на законодавчому рівні рішення про створення механізмів погашення податкового боргу підприємств установ виконання покарань та боргів до Пенсійного фонду України;

- підготовка проекту Закону України щодо надання пільг для потенційних інвесторів, що збільшить залучення інвестицій у виробничу сферу підприємств установ виконання покарань;

- підготовка законопроектів щодо спрощення процедури закупівлі продукції підприємств установ виконання покарань установами виконання покарань та силовими відомствами з метою підвищення рівня

самозабезпечення та інтеграції підприємств установ в оборонно-промисловий комплекс;

організаційного характеру:

- створення додаткових робочих місць для засуджених за рахунок розширення співпраці з силовими відомствами та збільшення обсягів продукції для потреб органів та установ, що належать до сфери управління ДПтС України;

- забезпечення досягнення запланованих на 2015 рік показників з обсягів реалізації готової продукції (робіт, послуг), зменшення її залишків, погашення поточної кредиторської заборгованості зі сплати податків, зборів та обов'язкових платежів до бюджетів усіх рівнів;

- розширення внутрішньовідомчої кооперації між підприємствами установ виконання покарань;

- участь підприємств установ у регіональних цільових програмах;

- розширення ринку збуту продукції та оновлення її асортименту;

- удосконалення маркетингової та виставково-ярмаркової діяльності;

- модернізація виробництва;

- оптимізація завантаження існуючих виробничих потужностей установ;

- підвищення рентабельності продукції, зниження собівартості виробів, скорочення невиробничих витрат;

- реалізація надлишкових матеріальних запасів та інших активів;

- посилення контролю за добором, комплектуванням та навчанням персоналу на ключових посадах підприємств установ;

- удосконалення організації праці засуджених, впровадження механізмів стимулювання їх до праці;

- розвиток системи професійної підготовки і перепідготовки засуджених;

- жорстке дотримання фінансової дисципліни, запровадження режиму максимальної економії енергоресурсів та матеріалів при виконанні замовлень, недопущення фактів безгосподарності, марнотратства та розкрадання матеріальних цінностей;

- постійний фінансовий моніторинг результатів виробничо-господарської діяльності підприємств установ виконання покарань, щомісячний аналіз собівартості готової продукції.

- збереження кадрового потенціалу підприємств установ виконання покарань;

- ініціювання перед Міністерством аграрної політики та продовольства України та Національною академією аграрних наук України участі підприємств установ виконання покарань із сільськогосподарським профілем виробництва у Загальнодержавній програмі селекції у тваринництві, яка фінансується з Державного бюджету;

- залучення наукових розробок у розвиток сільськогосподарського виробництва, оновлення генофонду сільськогосподарських тварин;

- приведення асортименту сільськогосподарської продукції у відповідність до потреб Державної кримінально-виконавчої служби України;

- оновлення машино-транспортного парку підприємств із сільськогосподарським профілем виробництва;

- забезпечення пріоритетного залучення до оплачуваних робіт працездатних засуджених, які мають виконавчі листи, забезпечення їх повної зайнятості та виконання ними норм виробітку;
- погашення простроченої заборгованості перед стягувачами по утриманих із заробітку засуджених, але не перерахованих сумах за виконавчими листами, яка утворилась в установах виконання покарань станом на 1 січня 2014 року внаслідок несвоєчасних розрахунків підприємств, пов'язаних із залученням засуджених до праці, а також проведення у минулі роки розрахунків у негрошовій формі;
- здійснення розрахунків підприємств установ виконання покарань з бюджетною діяльністю виключно у грошовій формі;
- реалізація енергозберігаючих проектів в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах *(за умови виділення екологічних інвестицій та коштів Державного агентства з енергозбереження та енергоефективності України)*;
- модернізація котелень установ виконання покарань з переведенням котлів з природного газу на альтернативні види палива *(за умови фінансування)*;
- улаштування резервних джерел теплопостачання на альтернативних видах палива у всіх установах, які використовують природний газ для опалення, гарячого водозабезпечення та приготування їжі;
- виконання Оперативного плану технічних заходів щодо зменшення споживання природного газу установами, що належать до сфери управління ДПтС України, на опалювальний період 2014/2015 років, розробленого на виконання доручення Уряду.

Пріоритет 6. Удосконалення системи виконання покарань, альтернативних позбавленню волі, та наближення її до міжнародних стандартів.

Стан проблеми, на вирішення якої спрямована реалізація пріоритету

Невідповідність національної практики застосування заходів, альтернативних позбавленню волі, міжнародним стандартам, необхідність формування законодавчого, організаційного та технічного підґрунтя впровадження пробації та відповідної реорганізації кримінально-виконавчої інспекції.

Процес виконання покарань, не пов'язаних з позбавленням волі, не передбачає соціально-виховного впливу на засуджених і переважно зводиться до формального контролю за виконанням засудженими обов'язків, покладених на них судом, що негативно впливає на ефективність виконання таких покарань.

Основною метою реалізації пріоритету є створення умов для більш широкого застосування кримінальних покарань, не пов'язаних з позбавленням волі, та впровадження пробації.

З метою реалізації пріоритету необхідно взяти заходів:

нормативного характеру:

- супровід відповідно до компетенції проекту Закону України «Про пробацію»;
- розроблення проекту Закону України «Про внесення змін до законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про пробацію»;
- підготовка проектів та пропозицій до нормативно-правових актів щодо впровадження та функціонування пробації в Україні;

організаційного характеру:

- аналіз міжнародного пробаційного досвіду з метою запозичення іноземних надбань для ефективнішої реалізації пробаційних програм в Україні;
- впровадження методики проведення оцінки ризиків скоєння повторних злочинів неповнолітніми, що перебувають на обліку кримінально-виконавчої інспекції Державної пенітенціарної служби України, та навчання персоналу;
- проведення аналізу організаційно-функціональних повноважень державних інституцій, що перебувають у площині пробаційної діяльності, та підготовка пропозицій щодо взаємодії у рамках цієї діяльності;
- розширення кола державних та недержавних інституцій, залучених до соціально-правового, психолого-педагогічного та профілактичного впливу на засуджених;
- організація пілотного впровадження форм та методів пробаційної діяльності на базі підрозділів кримінально-виконавчої інспекції.

Пріоритет 7. Підвищення ефективності діяльності персоналу органів та установ виконання покарань і слідчих ізоляторів.

Стан проблеми, на вирішення якої спрямована реалізація пріоритету

На ефективність виконання завдань, покладених на Державну кримінально-виконавчу службу України, негативно впливає плінність кадрів, пов'язана з низькою заробітною платою персоналу органів і установ виконання покарань, слідчих ізоляторів та підприємств установ виконання покарань, низьким рівнем соціальної захищеності персоналу та пенсіонерів Державної кримінально-виконавчої служби України, що робить професію пенітенціарія непрестижною і створює умови для виникнення корупційних ризиків.

Ускладнення соціально-економічної ситуації в країні, зниження добробуту широких верств населення, у тому числі сімей працівників, продовження реформування Державної кримінально-виконавчої служби України, в ході якого велика кількість працівників, безумовно, зіткнеться з низкою проблем і труднощів, дає підстави прогнозувати погіршення ситуації щодо ефективної реалізації виховної та соціально-психологічної роботи з персоналом, підтримки позитивного морально-психологічного клімату в колективах, психопрофілактики, запобігання і попередження випадків надзвичайних подій серед персоналу (у тому числі самогубств). Саме тому наразі досить гостро постає питання організації належного соціально-

психологічного супроводу персоналу Державної кримінально-виконавчої служби України.

Система відомчих навчальних закладів потребує модернізації відповідно до сучасних досягнень науки та європейських стандартів. Удосконалення системи підготовки кадрів для забезпечення потреб Державної пенітенціарної служби України у фахівцях, які спроможні реалізовувати політику держави у сфері виконання кримінальних покарань, зумовлює необхідність утворення відомчого вищого навчального закладу, який задовольнить її запити у підготовці, перепідготовці та підвищенні кваліфікації персоналу органів і установ виконання покарань, з урахуванням процесів розвитку єдиного Європейського простору вищої освіти.

На даний час на квартирному обліку перебуває 2419 осіб, з яких осіб рядового і начальницького складу – 1628 осіб, у тому числі звільнених у запас – 766 осіб. Кількість черговиків, що не мають спеціальних звань, становить 791 особа, з них пенсіонери – 505 осіб.

У зв'язку із вкрай обмеженим фінансуванням асигнувань із загального фонду державного бюджету на будівництво (придбання) житла для осіб рядового і начальницького складу Державної кримінально-виконавчої служби України одним з основних шляхів вирішення цього проблемного питання є спільне будівництво житла згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 3 червня 2013р. №481.

Також покращити вирішення питання житлового забезпечення можливо за рахунок залучення на ці цілі коштів спеціального фонду держбюджету, що потребує розроблення відповідного нормативно-правового акта Міністерства юстиції України.

Основною метою реалізації пріоритету є модернізація системи спеціалізованої професійної освіти та службової підготовки персоналу Державної кримінально-виконавчої служби України, підвищення престижу і мотивації роботи в органах і установах виконання покарань, слідчих ізоляторах, психологічної стійкості осіб рядового і начальницького складу, профілактика ознак формування професійної деформації, попередження випадків надзвичайних подій за участю персоналу, покращення і оптимізація морально-психологічного клімату в органах і установах, що належать до сфери управління Державної пенітенціарної служби України.

З метою реалізації пріоритету необхідно взяти заходів:

нормативного характеру:

- підготовка проектів:

Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України»;

постанови Кабінету Міністрів України «Про утворення Академії Державної пенітенціарної служби України»;

постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Переліку категорій працівників, яким може бути надано службові жилі приміщення»;

розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку земельних ділянок, що пропонуються для спільного будівництва житла для осіб рядового і начальницького складу Державної кримінально-виконавчої служби та членів їх сімей»;

наказів Міністерства юстиції України:

«Про затвердження Положення про організацію психологічного супроводу персоналу Державної кримінально-виконавчої служби України»;

«Про затвердження Порядку присвоєння спеціальних звань та подання матеріалів для їх присвоєння»;

«Про затвердження Порядку надання службових житлових приміщень і користування ними осіб рядового і начальницького складу та працівниками Державної кримінально-виконавчої служби України»;

організаційного характеру:

- створення належних умов для проходження служби особами рядового і начальницького складу Державної кримінально-виконавчої служби України;

- оптимізація співвідношення чисельності персоналу Державної кримінально-виконавчої служби України до кількості засуджених та осіб, узятих під варту, у відповідності до науково-обґрунтованих норм навантаження на персонал та з урахуванням міжнародної практики;

- вжиття заходів щодо підвищення престижності служби в органах і установах, що належать до сфери управління Державної пенітенціарної служби України, зокрема шляхом підвищення заробітної плати працівників та грошового забезпечення осіб рядового і начальницького складу Державної кримінально-виконавчої служби України, соціальних пілґ та гарантій;

- модернізація навчальних закладів Державної пенітенціарної служби України, удосконалення організації їх науково-дослідної діяльності;

- вжиття заходів щодо комплектування кваліфікованими фахівцями посад психологів відділів (секторів) по роботі з персоналом в установах виконання покарань і слідчих ізоляторів;

- активізація виховної та соціально-психологічної роботи з персоналом з метою оптимізації морально-психологічного клімату, вчасного запобігання формуванню ознак професійної деформації і попередження надзвичайних подій за участю персоналу;

- покращення умов несення служби персоналом установ виконання покарань і слідчих ізоляторів;

- покращення медичного та санаторно-курортного обслуговування персоналу, пенсіонерів Державної кримінально-виконавчої служби України та членів їх сімей;

- забезпечення якісним речовим майном осіб рядового і навчальницького складу Державної кримінально-виконавчої служби України;

- розроблення землепорядної документації на розмежування земельних ділянок органів і установ, що належать до сфери управління Державної пенітенціарної служби України, у Вінницькій, Волинській, Житомирській, Київській, Львівській, Одеській, Полтавській, Харківській, Херсонській, Хмельницькій та Черкаській областях з метою використання їх для житлового будівництва;

- організація проведення конкурсів та будівництво житла на земельних ділянках органів і установ, що належать до сфери управління Державної пенітенціарної служби України, у Волинській, Житомирській, Івано-Франківській, Київській, Львівській та Тернопільській областях;

- проведення спільно з органами місцевого самоврядування та виконавчої влади роботи щодо виділення земельних ділянок під будівництво житла в містах Вінниці, Дніпропетровську, Запоріжжі, Ужгороді, Кіровограді, Миколаєві, Рівному, Сумах, Тернополі, Чернігові та Черкасах;

- завершення будівництва та введення в експлуатацію 20-квартирного житлового будинку в м. Сокиряни Чернівецької області *(за умови прийняття відповідного нормативно-правового акта Мін'юсту та виділення бюджетного фінансування)*;

- визначення напрямків розвитку медичних реабілітаційних центрів, що належать до сфери управління Державної пенітенціарної служби України;

- розроблення механізму залучення фінансування на будівництво об'єктів закладів оздоровлення та відпочинку, що належать до сфери управління Державної пенітенціарної служби України.

Пріоритет 8. Підвищення ефективності співпраці з громадським сектором та розвиток комунікацій із суспільством.

Основною метою реалізації пріоритету є підвищення рівня довіри громадян до Державної пенітенціарної служби України, забезпечення дієвої участі громадськості у реалізації державної політики у сфері виконання кримінальних покарань; підвищення обізнаності населення щодо діяльності органів і установ виконання покарань та слідчих ізоляторів; сприяння участі громадськості у виправленні та ресоціалізації засуджених.

Стан проблеми, на вирішення якої спрямована реалізація пріоритету:

Потребує підвищення ефективність співпраці з об'єднаннями громадян, релігійними та благодійними організаціями у питаннях виправлення і ресоціалізації засуджених, здійснення громадського контролю за дотриманням прав засуджених під час виконання кримінальних покарань.

Відповідно до змін у кримінально-виконавчому законодавстві щодо розширення переліку суб'єктів і повноважень для здійснення громадського контролю інститути громадянського суспільства отримали більше можливостей для здійснення цього контролю, в результаті чого виникла необхідність у пошуку балансу між реалізацією права представником інституту громадянського суспільства на здійснення громадського контролю за дотриманням режиму в установах виконання покарань та слідчих ізоляторів.

З метою реалізації пріоритету необхідно взяти заходи:

нормативного характеру:

- підготовка пропозицій щодо внесення зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 р. № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» стосовно врегулювання питання правових підстав функціонування громадських рад при територіальних органах ДПтС України;

- розроблення методичних рекомендацій «Етичні норми та професійна поведінка під час відвідування установ виконання покарань та слідчих ізоляторів» для представників інститутів громадянського суспільства, що співпрацюють з органами та установами, що належать до сфери управління ДПтС України;

організаційного характеру:

- покращення співпраці з громадськістю з питань державної політики у сфері виконання кримінальних покарань шляхом залучення представників громадськості до:

підготовки пропозицій щодо забезпечення реалізації єдиної державної політики у сфері виконання кримінальних покарань;

здійснення аналізу стану справ із дотриманням у слідчих ізоляторах та установах виконання покарань прав людини, реалізації законних прав та інтересів засуджених і осіб, узятих під варту;

розроблення пропозицій щодо вдосконалення законодавства, що регулює порядок і умови виконання та відбування кримінальних покарань, права та інтереси засуджених і осіб, узятих під варту, з метою приведення його у відповідність із європейськими нормами і стандартами, усунення наявних у ньому суперечностей;

перевірок слідчих ізоляторів та установ виконання покарань з питань дотримання прав людини, реалізації законних прав та інтересів засуджених і осіб, узятих під варту;

- удосконалення організаційно-правових механізмів громадського контролю за дотриманням прав людини в установах, що належать до сфери управління ДПтС України;

- інформування громадськості про результати діяльності ДПтС України шляхом висвітлення на офіційному веб-сайті та через інші засоби масової інформації;

- залучення представників громадянського суспільства, насамперед через громадські ради та спостережні комісії, до об'єктивного інформування щодо ситуації в установах виконання покарань і слідчих ізоляторах;

- сприяння громадським організаціям у реалізації проектів, спрямованих на моніторинг дотримання прав людини в органах і установах виконання покарань, запровадження досвіду та результатів таких проектів у повсякденну практику;

- вивчення досвіду іноземних країн у частині взаємодії пенітенціарних відомств з представниками інститутів громадянського суспільства шляхом проведення навчальних візитів, встановлення конференц зв'язку;

- налагодження систематичної співпраці ДПтС України з представниками інститутів громадянського суспільства шляхом запровадження спільних проєктів у межах компетенції Державної пенітенціарної служби України;
- організація та проведення навчальних семінарів для персоналу Державної кримінально-виконавчої служби України, який відповідно до своїх посадових обов'язків реалізує функцію взаємодії з громадськістю;
- розробка та впровадження навчального курсу на базі одного з навчальних закладів Державної пенітенціарної служби України щодо комунікацій з громадськістю;
- проведення аналізу механізмів та форм взаємодії Державної пенітенціарної служби України з інститутами громадянського суспільства для виявлення недоліків у цьому напрямі діяльності;
- сприяння проведенню аналізу рівня ефективності діяльності громадської ради при Державній пенітенціарній службі України;
- розроблення документальних фільмів для забезпечення навчального процесу та підвищення професійних навичок персоналу Державної кримінально-виконавчої служби України, який відповідно до своїх посадових обов'язків реалізує функцію взаємодії з громадськістю;
- розвиток взаємодії відомчої прес-служби із засобами масової інформації на принципах відкритості пенітенціарної системи;
- налагодження взаємодії із засобами масової інформації та громадськістю шляхом розробки та реалізації річних планів інформаційно-комунікаційного супроводження діяльності підпорядкованих органів і установ, що належать до сфери управління Державної пенітенціарної служби України, та очікуваних суспільно значущих заходів.

Начальник управління організаційно-аналітичного та документального забезпечення ДПтС України



С.І. Скоков